Ook zonder Russische trollen weet niemand meer wat ‘links’ of ‘rechts’ is

Posted on 9 januari 2025 by Hans Van Willigenburg

Een van de redenen dat we het gevoel hebben in ‘spannende tijden’ te leven, er ‘oude zekerheden’ op het spel staan en ‘de democratie onder druk staat’, is dat de begrippen die we gebruiken om de politieke werkelijkheid te beschrijven begin 2025.op bijna lachwekkende wijze tekortschieten. Neem het ouderwetse begrippenpaar ‘links’ en ‘rechts’ even als voorbeeld.

Welke kranten en media dragen tegenwoordig dag in dag uit de handhaving van de status quo uit? Zijn huiverig voor referenda? Willen maximale strakheid zien inzake staatsinrichting, rechtspraak, meningsvorming en de zogenaamde fatsoensnormen? Lopen het vuur uit hun sloffen om te pleiten voor het onder controle brengen van sociale media? Hebben meer lijntjes naar ministeries liggen dan naar maatschappijcritici? En zijn er – last but not least – als de kippen bij om afwijkende geluiden ‘radicaal’ of ‘extreem’ te noemen?

Nu weet links wat normaal is

Zonder zelf weer meteen in vakjes te denken kun je rustig stellen dat de traditioneel linkse media op z'n minst beter in het hierboven geschetste profiel passen dan veel rechtse media, waarvan een deel – veelzeggend! – door de linkse media tegenwoordig plagerig tot 'alternatieve media' is gedoopt. Nota bene: ooit liep links weg met de term 'alternatief' en werd elke vorm van afwijking juist omarmd. In de jaren zestig en zeventig predikten progressieve krachten voor meer vrijheid en tolerantie, niet in de laatste plaats wat betreft het loslaten van opvattingen over normaliteit. De activistische psychiatrie kwam destijds met de slogan 'Ooit een normaal mens ontmoet? En beviel het?' op de proppen.

Met die slogan werd stijve, conservatieve burgers destijds in het gezicht geworpen dat ze een wel erg eendimensionale opvatting hadden over het leven en wat wel of niet normaal zou zijn. En raad nu eens: welke politieke krachten staan vandaag de dag vooraan om elk pleziertje, ondeugendheidje of uitspattinkje als 'grensoverschrijdend' te brandmerken? Om ons aan de lopende band aan nieuwe gedragsregels, -protocollen en -formules te onderwerpen? Om op straffe van 'desinformatie' een ononderhandelbare versie van de waarheid door te drukken? Juist, hetzelfde activistische links dat ooit met veel straatrumoer de luiken opengooide en lange tijd flirtte met het anarchisme.

'Er is geen touw meer aan vast te knopen,' verzuchtte een lid van de 'Vierde Golf'-beweging een paar maanden terug, tijdens een lezing annex bijeenkomst, in mijn bijzijn. 'Ik dacht dat links stond voor kritisch denken. Voor de vrijheid zelf je eigen weg te vinden. Zelf te bepalen wat je mooi of lelijk vindt. En waar je jouw lichaam wel of niet aan blootstelt.' Bij die laatste zin maakte hij een gebaar naar zijn leeftijdgenoten, vijftigers en zestigers, die volgens hem een gedeeld verleden hadden in de linkse, antiautoritaire krakersbeweging, maar zich sinds de coronapandemie, tot hun grote verwarring, herkenden in de standpunten van Forum voor Democratie.

'Wat zich nu links noemt,' vertelde hij een en al verontwaardiging, 'liep tijdens corona blind achter de farmaceutische industrie aan. Moedigde de autoriteiten aan om ongevaccineerden zoveel mogelijk te plagen en te beperken. En bleef onophoudelijk druk uitoefenen lockdowns nóg langer, nóg strenger en nóg repressiever in te richten. Ze stonden nota bene te juichen bij de waterkanonnen

die de zogenaamde “wappies” hardhandig van pleinen en straten af knalden!’

Bij die laatste zin floepten er aanzienlijke fluimen uit zijn mond en had ik nadien, in het toilet, wat papieren doekjes nodig om de overgevlogen consumptie van me af te vegen.

‘Volkskrant pleit elke dag voor nóg meer wapens naar het front’

Het interessante aan het genoemde ‘Vierde Golf’-gezelschap was dat ze een veel dieper, consistenter en breder perspectief op de politieke actualiteit tentoonspreidden dan de gemiddelde politieke journalist, die leeft van incidentjes. Nadat ze hadden doorgevraagd over wie ik was en in welke media ik publiceerde stapte er een vrouw in een gebreide trui naar voren die losbarstte over de idealen die ze al decennialang koesterde en daarbij de verwerpelijkheid van ‘opgelegde vijandbeelden’ aanroerde: ‘En weet je wie die vijandbeelden nu onophoudelijk aan het rondpompen zijn?’

Kalm een slokje bier nemend, voelde ik het antwoord aankomen. ‘De linkse media! Elke huisarts die vraagtekens bij de vaccinaties zet, wordt als een gevaar voor de samenleving neergezet. Op de universiteiten mag je alleen nog werkstukken inleveren die aan voorgeschreven normen voldoen – vraag het maar aan mijn dochter. En als je vindt dat de Oekraïne-oorlog niet verder aangewakkerd moet worden maar beëindigd, zoals ik, heb je volgens *de Volkskrant* geen hart en word je weggezet als Poetin-lover. Weet je? Ik lees dat stomme ding niet meer. Elke dag staat er een pleidooi in voor nóg meer wapens naar het front.’

Pas als je je losrukt van het dagelijkse opportunisme, zoals die mensen van de ‘Vierde Golf’, krijg je enig oog voor de absurde positiewisselingen. Hoe ironisch annex onnavolgbaar is het bijvoorbeeld niet dat Trump nu vooral bij links Europa, inclusief de VVD, gehoor vindt om de defensiebudgetten fors te verhogen? Het beeld van *trigger happy*-mannen die pas vinden dat ze leven als ze met geladen mitrailleurs in een vuurgevecht betrokken raken, is geen droom meer van rechtse maar van linkse mensen, die doodsbang zijn dat Oekraïne door zijn soldaten heen raakt.

Linkse, macho-achtige schrijvers als Tommy Wieringa, Jaap Scholten en Jelle Brand

Corstius krijgen bij de NPO de rode loper op zich afgerold om te komen vertellen over hun heldendaden aan het front. En denk maar niet dat ze ook maar een kritische vraag krijgen over nationalisme en het heilig verklaren van een vlag of een taal, want in het geval van Oekraïne is nationalisme ineens de prachtigste inspiratiebron die er bestaat.

Welke linkse politicus is nog begaan met de eigen kiezers?

Hoe verknocht linkse partijen in Europa intussen aan de ramkoers jegens Rusland zijn geraakt, en aan de oorlogstaal die erbij hoort, toont zich elke dag. Welke linkse partij heeft meer dan wat gepruttel laten horen nadat NAVO-chef Rutte suggereerde dat de verzorgingsstaat desnoods maar een tandje minder moet om wapens in Amerika aan te schaffen? Welke linkse politicus is überhaupt op de gedachte gekomen dat de vers *vrijgemaakte* defensiemiljarden op onacceptabele wijze ten koste gaan van hun eigen kiezers? Ja, welke linkse politicus – zo moet de vraag misschien zijn – begrijpt nog wie hij of zij vertegenwoordigt? En is nog wérkelijk begaan met degenen die op hem of haar hebben gestemd?

Onderaan de streep is links nog nooit zo 'dik' geweest met de wapenindustrie, het leger, de veiligheidsdiensten en het bedrijfsleven. Voor elk toneelstukje dat grote bedrijven opvoeren om hun loyaliteit aan de LHBTQI+-gemeenschap te demonstreren en elke nieuw gecreëerde functie die op diversiteit moet toezien, klappen de linkse en extreem-linkse politici van nu het hardst. En wil je je vastgrijpen aan de zekerheid dat links je tenminste toestaat gelovigen belachelijk te maken, dan zit je ook daar mis, want van het wegschuiven en verdacht maken van islamcritici heeft links zowat een gewoonte gemaakt. Het fanatisme waarmee GroenLinks/PvdA en andere partijen links van de VVD heden ten dage hoofddoekjes omarmen doet vermoeden dat ze een stiekeme cursus 'Correcte Kledij' bij de Iraanse ayatollah's hebben gevolgd.

En rechts, tenslotte? Zoals de gezagdragers in de jaren zestig de protesterende studenten beschuldigden van 'lage instincten', 'animale neigingen' en een ziekelijke drang naar 'onmiddellijke behoeftebevrediging' om ze zo als een schande voor de mensheid te portretteren, wordt rechts nu in de mainstream media, precies zo, verweten onbeschaafd en onvolwassen te zijn, ofwel 'kortzichtig', 'onverantwoordelijk', 'polariserend'. Om van het steeds weer van stal gehaalde f-

woord nog maar te zwijgen.

Umwertung aller Werte

Wie nog wijs kan worden uit de hierboven geschetste janboel van omwentelingen mag de wijsvinger opsteken, want het zou knap zijn er iets anders in te zien dan wat Nietzsche ooit omschreef als de *Umwerting aller Werte*. Zelfs als je poogt, door alle ideologische chaos heen, tenminste 'de mensenrechten' als basis te nemen voor je politieke oriëntatie kom je van een koude kermis thuis, zeker sinds mensenrechtenorganisatie Amnesty International het dragen van een extreem vrouwonvriendelijke boerka op controversiële wijze onder de onaantastbare vrijheid van meningsuiting, en dus onder mensenrechten, heeft geschoven. Kortom, de politieke verwarring of honderdtachtig graden-draai waar het zogenaamde 'vrije Westen' in verzeild is geraakt – en de talige onmacht daar enige grip op te krijgen – is geheel van eigen makelij.

Daar hoeft geen Russische trol nog iets aan toe te voegen.

Hans van Willigenburg *(1963) is journalist, schrijver, dichter en podcastmaker. Zijn laatste boek is de interviewbundel 'Vrijheidsvuur'.*

Wynia's Week *verschijnt drie keer per week,* ***156 keer per jaar****, met even onafhankelijke als broodnodige artikelen en columns, video's en podcasts. U maakt dat samen met de andere donateurs mogelijk. Doet u weer mee,* ***ook in het nieuwe jaar 2025****? Kijk* ***HIER****. Hartelijk dank!*